

[Ministeren for skatter og afgifter]

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til folketingets hurtige og velvillige behandling.

Socialministeren (Palle Simonsen):

Jeg tillader mig herved for folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om den sociale ankestyrelse, bistandsloven m.v. (Begrænsning af klageadgangen).

(Lovforslag nr. L 124).

Lovforslaget indeholder ændringer i ankestyrelsesloven, den sociale styrelseslov, bistandsloven, dagpengeloven, pensionslovene og loven om børnetilskud og har til formål at opnå en forenkling og forbedring af ankesystemet og dermed lette sagspresset i ankeinstanserne.

Baggrunden for forslaget er, at det er nødvendigt at påbegynde en effektivisering af ankesystemets funktion, fordi de nuværende lange sagsbehandlingstider er klart utilfredsstillende, et forhold, som også folketingets ombudsmand har rettet kritik imod.

Der er tale om et område, hvor hensynet til effektivitet må afbalanceres over for bl.a. borgernes berettigede forventninger om, at man kan have tillid til det sociale system. Og hermed er også sagt noget om vanskelighederne ved på dette område at finde frem til enkle og lette løsninger.

Dette lovforslag skal ses som det første skridt til at gennemføre nødvendige ændringer, således at ankesystemet kan komme til at fungere mere effektivt, og således at vi efterhånden kan komme ned på sagsbehandlingstider af en mere acceptabel længde.

Lovforslaget vil navnlig lette sagspresset i den sociale ankestyrelse, og jeg er helt opmærksom på, at problemerne ikke alene kan henføres til ankestyrelsen. For at opnå så bredt og fyldigt beslutningsgrundlag som muligt for yderligere initiativer vil socialministeriet derfor nedsætte et udvalg, der inden for en kort tidsfrist får til opgave at stille forslag, der kan fremme effektiviteten i ankesystemet.

Dette udvalg vil få til opgave at vurdere en lang række forskellige muligheder, og udvalget vil bl.a. særlig blive bedt om at undersøge og vurdere, om ankeadgangen kan begrænses yderligere, om der bør gives formænd og ankechefer

bemyndigelse til at træffe afgørelser i sagerne, om der bør indføres en art remonstrationsordning, om sekretariatsopgaverne for amsankenævnene bør overføres til statsamtet, og om anke til ankestyrelsen bør have opsættende virkning. Når resultatet af udvalgets arbejde foreligger, vil det blive muligt at foretage en mere samlet bedømmelse af, hvordan der mest hensigtsmæssigt kan rettes op på ankesystemet.

Det er imidlertid nødvendigt, at der allerede nu tages initiativer, der kan styrke effektiviteten, og det foreslås derfor, at afgørelser som hovedregel kun skal efterprøves af én ankeinstans. Afgørelse truffet af de sociale myndigheder skal således fortsat kunne indbringes for amsankenævnet, hvis afgørelse imidlertid normalt skal være endelig. Kun hvis den sociale ankestyrelse skønner, at en sag indeholder principielle spørgsmål, kan sagen optages til realitetsbehandling i den sociale ankestyrelse.

Det foreslås i lovforslaget, at det er ankestyrelsen, der skal træffe afgørelse, om en sag indeholder principielle spørgsmål, og denne afgørelse skal træffes af 2 ankechefer. Da dette spørgsmål skal afklares hurtigt, fastsættes der en frist på 14 dage fra sagens modtagelse i ankestyrelsen til at træffe beslutning, om sagen kan behandles i ankestyrelsen. Hvis det herved skønnes, at sagen indeholder principielle spørgsmål, skal sagen realitetsbehandles som normalt i ankestyrelsen, dvs. i et møde, hvori deltager 2 ankechefer og 2 beskikkede medlemmer.

Forslaget berører ikke sager afgjort af Københavns og Frederiksberg kommuner eller sager afgjort af revaliderings- og pensionsnævnene, idet ankestyrelsen her er – og fortsat vil være – første og eneste klageinstans.

Vedtagelse af lovforslaget vil også betyde en forenkling og harmonisering af anke reglerne i de sociale love, således at hovedreglen om én og kun én ankeinstans er det normale for alle afgørelser bortset fra afgørelser, som efter gældende regler ikke kan ankes.

Lovforslaget indeholder i modsætning til det af tidligere socialminister Ritt Bjerregaard fremsatte forslag ikke bestemmelser, som i øvrigt begrænser ankemulighederne. Det betyder ikke, at sådanne ændringer ikke eventuelt senere kan blive aktuelle, men det er min opfattelse, at ændringer af denne karakter må ses i nøje sammenhæng med andre